

EVANGELIZIRANI DA BI EVANGELIZIRALI

fra Fernando Ventura, OFMCap

Dokument pripremila skupina za trajnu formaciju Međunarodnog vijeća OFS-a

Ewald Kreuzer, OFS, koordinator

fra Amando Trujillo Cano, TOR

Doug Clorey, OFS

KOJE JE BOG VJEROISPOVIJESTI?

U ovomjesečnoj temi nastavljamo s izlaganjem fra Fernanda Venture, OFMCap, koje je održao na Generalnom kapitulu 2011. u São Paolu u Brazilu. Fra Fernando započinje postavljajući provokativna pitanja o predodžbama koje imamo o Bogu i o religiji. Podsjeća kako je izazov koji evanđelje postavlja sagraditi “zajedničku kuću”, mjesto gdje konačno “Ljubav može biti ljubljena”. Zaključuje kako mi možemo imati odnos s Bogom samo ako imamo odnos s drugima te kako moramo poći od toga da od ljudi koji slijede neku religiju postanemo ljudima vjere.

Koje je Bog vjeroispovijesti? U koga Bog vjeruje? Je li možda naš Bog ateist?

Naš Bog vjeruje u nas. Ja sam Božja religija. Mi smo Božja religija. Ovo je jako iznenađujuće i nije nam baš jasno. Mi katolici imamo tu ludu ideju da je Bog katolik, protestanti pak da je Bog protestant, muslimani da je musliman, a Židovi da je Židov. I zbog tog su razloga stoljećima ubijali jedni druge. Iz tog su razloga sve religije, bez iznimke, okrvavile svoje ruke!

Zajednička kuća

Ovo je izazov evanđelja, ovo je i Franjin izazov: zajednička kuća, mjesto gdje bi konačno *Ljubav mogla biti ljubljena* bez straha od riječi, bez straha od osjećaja. No ponekad ta kuća postaje poput svekrvine kuće, “bolesna” kuća, gdje je svima dosta onih drugih, gdje nitko ne bi želio živjeti s nama

Razmislimo o našem mjestu u svemiru: treći kamen od Sunca: Merkur, Venera, Zemlja... točkica u svemiru... zrna pijeska. Ali postojimo, imamo svoje mjesto i trebamo mijenjati taj dio zemlje gdje živimo. Na nama je da otkrijemo kako bi se ekologija trebala zvati “solidarnost”, a etika “bratstvo”.

Jedna rečenica može promijeniti mnoge živote. Koja je to rečenica? **Ja te volim!** Čini se lako, ali nije. Žličica šećera može potpuno promijeniti okus. Često živimo kao Narcis, zaljubljeni samo u sebe same. Toliki ljudi na svijetu... zaljubljeni u sebe same, u vlastitu religiju, u vlastitu filozofiju, u vlastite neuroze.

Teškoće u našim bratstvima

U neprestanoj smo potrazi za Rajem, ali ostajemo u svojim skrovištima. Stalno imamo teškoća u svojim bratstvima, glodamo jedni druge i to nazivamo “bratstvom”. Zaljubljeni smo sami u sebe: usidjelice povijesti. I ne shvaćamo nešto tako jednostavno: Boga koji se na brdu Horeb Mojsiju predstavlja kao JAHVE, JA JESAM. Bog Mojsiju kaže: *Ja sam onaj koji jesam*. Ovdje je važno uočiti gramatiku, ali prije svega treba sagledati život u odnosu na njegova ograničenja. Bog ti govori: Ja te trebam da bih bio! Bog se obraća nama! U tome dolazimo do dubokog otkrića toga **Ja jesam**. Tu otkrivamo svoj istočni grijeh koji nije nimalo jedinstven. Bratu u lice govorim: “Ja jesam”, a ti se nosi! Opsjednuti smo mišlju da možemo sagriješiti protiv Boga. Ispraznost! Ti griješiš protiv svoga brata. I ako se to ne razumije, onda ne razumijemo da odnos s Bogom možemo imati samo ako imamo odnos s drugima. Sve ostalo je prazna religija, luda histerija histeričnih ljudi koji žive sklopčani u strahu od Boga i ljudi kao kokoš u kokošinju. Koliki takvi nažalost žive u našim bratstvima!

Božje bračno stanje

Sjetimo se prvih riječi u Bibliji: “U početku stvori Bog nebo i zemlju. Zemlja bijaše pusta i prazna, tama je počivala nad bezdanom i Duh Božji lebdio je nad vodama.” To je početak, tako počinje avantura.

Koje je bračno stanje Duha u *Postanku*? On je samac. Nije oženjen. To je prvo spominjanje Boga u Bibliji. Preskočimo sada do posljednje knjige u Bibliji, do onog što je gotovo posljednja rečenica u Knjizi Otkrivenja 22,17: “Duh i zaručnica govore: *Dođi!*” Znači, bračno je stanje: oženjen. Bog koji je u Knjizi postanka samac u Otkrivenju biva oženjen. Ali oženjen kime? Svim stvorenjem!

Što je suprotno poligamiji? Monotonija! Naš Bog nije monoton, nego poligaman... Bog oženjen stvorenjem... svim narodima, svim kulturama, religijama, filozofijama. Ako to ne razumijemo, ništa ne razumijemo. Ako to ne razumijemo, nastaviti ćemo biti sektaši, nastaviti ćemo biti talibani religije koliko god ona bila katolička i koliko god blagoslova imala. Ovo je vrijeme da od ljudi religije postanemo ljudima vjere.

To je jedna vrsta skoka. Do sad je samo sveti Franjo uspio doskočiti. Mi se i dalje bojimo razmišljati, bojimo se sumnjati, bojimo se postavljati pitanja, bojimo se gubitka ravnoteže. Jer hod podrazumijeva neravnotežu. Naprotiv, napredovati možemo samo ako ravnotežu prebacujemo s jedne noge na drugu: neravnoteža jest uvjet napretka. Ne neka neravnoteža

utemeljena na besmislu, nego neravnoteža o kojoj govori Pavao iz Tarza kad kaže: “Znam kome sam povjerovao.” Pod tim uvjetom povijest može napredovati.

Budući raj

Dok tako idemo prema naprijed možemo i dalje nostalgичno sanjati o tom mjestu milosti, slobode i ljubavi. Od vremena *Postanka* možemo ili žaliti za prošlošću ili željeti budućnost. Raj, onakav kakav je opisan u Bibliji, nikad nije postojao. Ne radi se o tome da plaćemo zbog izgubljenog raja, nego da plaćemo dozivajući budući raj. Ovdje smo iz tog razloga: ne kako bismo lizali vlastite suze, nego kako bismo brisali tuđe. To je čudo koje svijet očekuje.

Ne tako davno ljudi su trčali za slikama Djevice koja je plakala krvavim suzama. I vikali su kako je to čudo! Bande zaostalih i histeričnih ljudi! Još nismo shvatili da čuda našeg vremena nisu plastične slike koje plaču ljepilo, nego upravo braća i sestre koji su prestali plakati.

Rezultat svega toga je smrt... čija smrt? Kajin i Abel... Ta biblijska scena objašnjava sve zlo u svijetu. Počevši od samih riječi. U hebrejskom Kajin znači “posjednik”, onaj koji ima sve i koji je sve. Abel, korijen riječi je *abal*, je onaj koji nema ništa, koji ne postoji. Pogledajte sada tko je koga ubio: onaj koji vjeruje da je svemoguć ubija onoga koji nije ništa. Pogledajmo taj razgovor: Bog u Bibliji postavlja dva pitanja: “*Adame, gdje si?*” i “*Gdje ti je brat tvoj?*” Kajin odgovara da nije on *shomer* brata svoga. Hebrejski *shomer* nije samo odgovoran, nego i onaj koji čuva – ne zato što to mora, nego zato što voli drugoga. To je uzrok svega zla u svijetu: nitko ne osjeća da je čuvar brata svoga... nitko ne osjeća tu životnu bliskost s drugim. Zbog toga smo samci i usidjelice!

Pitanja za razmišljanje i razgovor u bratstvu

- 1) Ludwig Feuerbach (1804-1872), njemački filozof, tvrdio je da je Bog “vanjska projekcija unutarnje ljudske prirode”. Što misliš o toj tvrdnji, uzevši u obzir da ljudi raspravljaju ili se čak tuku oko “ispravne slike” Boga?
- 2) Slažeš li se s time da odnos s Bogom možemo imati samo ako imamo odnos s drugima?
- 3) Koje posljedice proizlaze, posebno za svjetovne franjevce, iz toga da je Bog “oženjen stvorenjem, svim narodima, svim kulturama, religijama, filozofijama...”?

